

‘Gelukkig hoeven we nog niet te kiezen wie we wel of niet helpen’

Michael Frank
Dordrecht

OP DE INTENSIVE CARE

Zorgverleners op de intensive care staan in de frontlinie om het coronavirus te bestrijden. Michael Frank (53) is intensivist op de ic van het Albert Schweitzer ziekenhuis in Dordrecht en geeft dagelijks een inkijkje in zijn werk. Deel 12: ‘Vorbereiden op het zwarte scenario.’

‘Wat als de overheid het zwarte scenario afkondigt? Als er niet genoeg ic-bedden meer zijn en we moeten kiezen wie we wel en niet kunnen helpen? Daarover heb ik uitgebreid gesproken met collega’s. Wij hebben zoiets nooit eerder meegeemaakt. Ik stel het me voor als een oorlogssituatie. Als een militaire arts op een slagveld die niet iedereen kan helpen.

Gelukkig is het zover nog niet, hopelijk gebeurt het nooit. Maar we moeten er op voorbereid zijn. Zeker nu onze corona-ic (er liggen 21 patiënten) langzaam volloopt. Zo werken we aan een protocol; hoe selecteren we wie behandeld wordt? Het is beter om dit van tevoren rustig te bespreken, en niet als de patiënten al aan de poort staan. Zo kunnen we ons ook geestelijk voorbereiden. Want ik ben geen arts geworden om mensen af te wijzen.

De grens

We hebben nu 32 ic-bedden, daarvan zijn er 24 voor Covid-patiënten. Dat is de grens, zo hebben we besloten. Dat heeft

niet zozeer met de beademingsapparatuur te maken; we zijn met te weinig personeel. In drie weken tijd is het aantal bedden op de afdeling verdubbeld. Dat is al een topprestatie. Als we nog meer mensen opvangen, gaan we er zelf aan onderdoor en kunnen we niemand meer helpen. Dan wordt het voor iedereen gevaarlijk.

Gelukkig is er ook een lichtpuntje. Een patiënt die onlangs coronavrij is verklaard, is uit de diepe slaap gehaald. De vrouw ademt al zelf, maar krijgt nog wat hulp van de beademingsmachine. Ze heeft weer mimiek, maakt voorzichtige bewegingen. Bijzonder om te zien, ie-

Wat ik tegen een ontwaakte patiënt zeg? Gewoon ‘goedemorgen’

mand wordt weer écht een mens. Bij binnenkomst zwaai ik altijd even. Op de ic verliezen mensen veel spiermassa. Zo kan ik zien of iemand genoeg kracht heeft om een arm op te tillen.

Wat ik tegen haar zeg? Gewoon ‘goedemorgen’. Ze is nog aan het bijkomen, niet helemaal helder. Dan moet je het over koetjes en kalfjes hebben. Dat zeg ik ook tegen de familieleden. Het helpt als ze langskomen, dat geeft een patiënt kracht om door te zetten. Maar het is niet mogelijk om een heel gesprek te voeren. Het is beter, zeg ik dan, om gewoon even bij haar te zitten en haar hand vast te houden. De rest komt later wel.”

– Jamaica Vink

► Duizenden beademingsmachines in de maak

Komen de bestelde apparaten op tijd?

Het kabinet schuwt geen middel om enkele duizenden beademingsapparaten naar Nederland te krijgen. Zelfs koning Willem-Alexander belde met een fabrikant. Ondertussen wordt hard gewerkt aan noodoplossingen.

David Bremmer
Enschede

Het goede nieuws: op dit moment hebben ziekenhuizen nog voldoende beademingsapparaten. Onduidelijk is echter hoelang dat zo blijft. Afgelopen etmaal werden er weer 722 coronapatiënten opgenomen, van wie een aantal beademing op de intensive care nodig heeft. Om tekorten te voorkomen heeft het kabinet enkele duizenden exemplaren besteld, aldus het ministerie van VWS, waarvan duizend stuks bij Philips en vijfhonderd bij het Duitse Dräger.

De bedrijven hebben echter moeite om tijdig te leveren, de hele wereld klopt al aan. „De markt voor beademingsapparatuur is relatief klein”, zegt Steve Klink van Philips. „Zes fabrikanten bedienen 80 procent van de wereldmarkt.” Naast Philips en Dräger gaat het om GE Healthcare, het Zweedse Getinge, het Zwitserse Hamilton Medical en het Chinese Mindray.

Philips, een van de drie grootste fabrikanten, produceerde vóór de coronacrisis wekelijks circa vijfhonderd apparaten. „We zitten nu op duizend, we willen naar vierduizend.” Bij Dräger, waarvan de apparaten met die van Getinge en GE Healthcare het meest voorkomen op Nederlandse ic’s, is de situatie vrijwel identiek. „De vraag is het tienvoudige van wat we produceren”, vertelt Robert den Brave, algemeen directeur van Dräger Nederland. Om een streepje voor te

krijgen bij het Duitse familiebedrijf liet het kabinet koning Willem-Alexander onlangs persoonlijk bellen met de Duitse topman Stefan Dräger. De vorst bracht in 2015 nog een werkbezoek aan Dräger Medical.

Het hoge telefoontje betekent niet dat de Duitsers eerder leveren. Volgens Den Brave probeert Dräger alle bestellingen op ethische wijze te leveren. „Landen waar de nood het hoogst is, krijgen voorrang. Zo hebben we onlangs aan Italië honderd apparaten geleverd.” Wanneer Nederland zijn vijfhonderd krijgt? „Denk in weken en maanden. Mocht de situatie verslechteren, dan kan het eerder worden.”

Ook de resterende apparaten van Philips – de eerste honderd zijn geleverd – laten nog op zich wachten. Topman Frans van Houten sprak zondag-

Twee mensen op één toestel kan, maar het is een noodgreep

– Remke Burie, TechMed Twente

avond in *Op1* over ‘ergens in het tweede kwartaal’, oftewel tussen april en eind juni.

Gezien de snelle groei van het aantal opnamen van coronapatiënten is het de vraag of alle apparaten op tijd komen. Daarom zoekt het

◀ Een aangepast duikmasker als alternatief. FOTO: EPA

ministerie van Economische Zaken in Nederland bedrijven die de apparatuur snel kunnen maken. Het eerste succes is geboekt: het onder andere in Enschede gevestigde Demcon maakt de komende twee weken vijfhonderd beademingsapparaten. Het bedrijf maakt voor grote fabrikanten al het hart van de apparaten.

Mochten er toch tekorten dreigen, dan kan het TechMed Centre van de Universiteit Twente uitkomst bieden. Dat heeft een manier ontwikkeld om twee personen aan één beademingsapparaat te leggen. Volgens directeur Remke Burie is dat echter een noodgreep. „Het werkt met name als twee patiënten dezelfde beademingsbehoefte kennen. Je kunt dit daarom wellicht beter gebruiken voor ‘gewone’ intensiviepatiënten, waardoor je capaciteit vrijspelt voor coronapatiënten.” Meer heil ziet Burie in een andere methode, namelijk het beademen via mondmaskers, zoals in operatiekamers gebeurt. „Daar boeken ze in Italië goede resultaten mee.”

Het TechMed Centre heeft ook getest met duikmaskers van outdoorzaak Decathlon. „Dat ging prima. Je moet een koppelstuk maken, met een 3D-printer, waar je in plaats van een snorkel een beademingsslang in stopt.”

Blijf 24/7 op de hoogte over het coronavirus via tubantia.nl en onze app

Via onze app houden wij u continu op de hoogte over de ontwikkelingen rondom het coronavirus en de gevolgen die het voor u heeft. In het liveblog op onze site en app leest u op elk moment van de dag de laatste ontwikkelingen over het coronavirus.

Toegang tot alle online artikelen via de mobiele app: Ga naar tubantia.nl/app en download de app. Vragen? Wij helpen u graag verder via tubantia.nl/service

